

VERKSAMHETSPLAN 2023-2024

SVENSKA
DAGEN
2022

FOLKTINGET

Allmänt	3
Folktingets framtidsstrategi 2022–2030	4
Folktingets session	4
Synlighet och kommunikation	4
Tillgänglighet och likabehandling	5
Språkskyddsverksamheten	5
Den nordiska och internationella verksamheten	5
Påverkansarbetet sektorsvis	6
Social- och hälsovård	6
Utbildning	6
Förvaltning	6
Integration på svenska	7
Kultur och medier	7
Folktingets kampanjer och evenemang	7
Suomiareena	7
Svenska dagen och Svenska veckan	7

DET HÄR ÄR FOLKTINGET

Folktinget är ett samarbetsorgan för den svenskspråkiga befolkningen i Finland, med uppdrag att främja den svenskspråkiga befolkningens rättigheter. Folktinget verkar över politiska gränser, och alla riksdagspartier med svensk verksamhet deltar i arbetet. Verksamheten styrs av lagen om Folktinget. Vi arbetar för att stärka det svenska språkets ställning och kulturen på svenska i Finland. Det betyder samtidigt att vi verkar för en levande tvåspråkighet och för ett tolerant språkklimat.

Du hittar oss på folktinget.fi, facebook.com/folktinget, på Twitter, Youtube och Instagram @folktinget samt via olika poddplattformar som Spotify, Itunes och Soundcloud.

VERKSAMHETSPLAN 2023–2024

Allmänt

Folktinget är en lagstadgad organisation som främjar Finlands svenskspråkiga befolknings rättigheter genom att utveckla dess kulturella och samhälleliga förhållanden och genom att främja svenska språkets ställning i Finland. Folktinget bevakar särskilt att de språkliga rättigheterna tillgodoses vid handläggningen av ärenden i domstolar och andra myndigheter.

Folktinget fullföljer sitt uppdrag genom att göra framställningar, utlåtanden och bedriva informationsverksamhet.

Folktinget är ett samarbetsorgan som fungerar över politiska gränser, och där alla riksdagspartier med svensk verksamhet deltar. Folktinget har ett unikt mandat att koordinera intressebevakningen av det svenska i Finland.

Folktinget är en remissinstans i lagberedningen och hörs ofta av riksdagens utskott. Folktinget ger utlåtanden och skrivelser i aktuella frågor med språkliga konsekvenser och ordnar sammanträden med ministrar och beredande tjänstemän i sitt påverkansuppdrag.

Under åren 2023–2024 verkar Folktinget för en fortsatt implementering av målsättningarna och åtgärdsförslagen i nationalspråksstrategin som antogs av statsrådet i december 2021.

Folktinget ordnar också kampanjer för att förbättra språkklimatet i Finland och kulturevenemang som skapar samhörighet bland den svensktalande befolkningen i Finland, ger den svenskspråkiga kulturen synlighet och stärker tvåspråkigheten i Finland.

År 2023 hålls riksdagsval och år 2024 presidentval och val till Europaparlamentet. Folktinget uppgör målsättningar inför valen och strävar efter att skapa synlighet i valrörelserna för frågor som anknyter till Folktingets uppdrag.

Folktingets framtidsstrategi 2022–2030

Folktingssessionen godkände i maj 2022 en framtidsstrategi för Folktinget som sträcker sig till år 2030. En handlingsplan som konkretiserar åtgärderna godkändes av styrelsen under hösten 2022.

Centrala målsättningar i Folktingets verksamhet under åren 2022–2030:

- Folktingets bevakning av en jämlik myndighetsservice på båda nationalspråken är förutseende och professionell.
- Folktinget jobbar för kvalitativa och mångsidiga lärostigar på svenska
- Folktinget stärker växelverkan med det finska Finland
- Folktinget främjar språk- och kulturgemenskapen i Norden och stärker sina nordiska nätverk

Enligt strategin ska Folktingets verksamhet vila på tre värderingar, som ska genomsyra all verksamhet på alla nivåer:

Jämlikhet. Enligt grundlagen är svenska och finska likvärdiga språk i Finland. Folktinget utgår därför från att man ska kunna leva sitt liv på svenska i livets alla skeden.

Professionalitet. Folktingets ställningstaganden och verksamhet baseras på lagstiftning och sakkunskap. Folktinget använder sina resurser effektivt. Folktinget är ansvarsfullt, lyhört och har en god samarbetsförmåga. Folktinget bemöter sin omvärld med respekt.

Öppenhet. Folktinget är tillgängligt och tydligt i sin kommunikation och strävar efter att hitta nya och kreativa lösningar. Verksamheten skapar förståelse och positiva attityder till det svenska i Finland.

Ett gemensamt strategiseminarium för styrelsen och AU ordnas under verksamhetsperioden för uppföljningen av framtidsstrategin.

Folktingets session

Folktingets session ordnas den 12–13 maj 2023 i Seinäjoki. På sessionen 2023 väljs ordförande och två vice ordförande för en period på två år. I samband med sessionen ordnas kulturprogram på svenska i finska skolor samt ett evenemang för allmänheten på en central plats i centrum. Folktingets ledning kommer även att träffa representanter för stadens ledning och medier för att diskutera svenskan i Seinäjoki. Sessionsplatsen för år 2024 bestäms i slutet av år 2023.

Synlighet och kommunikation

Folktinget slutför arbetet med kommunikationsstrategin som påbörjats under år 2022. Under verksamhetsperioden utökas den finsk- och engelskspråkiga informationen på Folktingets webbplats.

Folktinget utvecklar sitt innehåll på webbplatsen och sociala medier för att bli ännu mera relevant för webb-användaren. Vi ska erbjuda bättre information, innehåll och svar på frågor om språkliga rättigheter och om Folktingets verksamhet till allmänheten och myndigheter. Folktinget utger ett nyhetsbrev, Folktingsbrevet, ca sex gånger per år, där vi informerar om vår verksamhet.

Folktinget intensifierar sin närvaro på sociala medier, speciellt fokus kommer att läggas på rörligt material i form av informationsvideon. Detta görs med hjälp av video-verktyget Storykit.

En del av Folktingets tryckta broschyrer uppdateras och kompletteras med digitalt stödmaterial. Folktinget värnar om ett gott samarbete med de finlandssvenska tidningshusen och Svenska Yle.

Tillgänglighet och likabehandling

Folktinget satsar på att kontinuerligt förbättra tillgängligheten i alla delar av verksamheten. Folktingets personal kommer att utbildas i att skriva lätt svenska och vi strävar efter att allt oftare bearbeta texter till klarspråk. Digitalt och skriftligt material med lättillgänglig information om rätten att använda eget språk tas fram under året.

Folktinget är medlem i delegationen för likabehandlingsärenden, som verkar i anslutning till Diskrimineringsombudsmannens byrå. Delegationen har till uppgift att främja och behandla frågor som berör likabehandling och fungera som en kanal för utbyte av information mellan aktörer som arbetar för att förebygga diskriminering.

Folktinget deltar också i delegationen Digi i vardagen, som är en samarbets- och dialogkanal mellan civilsamhällets organisationer, forskare, myndigheter och finansministeriet som svarar för digitaliseringen av offentliga tjänster.

Inför riksdagsvalet våren 2023 utarbetar Folktinget mål för kommande regeringsperiod som delges riksdagsvalskandidater, partier, ministerier och regeringsprogramförhandlare.

Språkskyddsverksamheten

Språkskyddsverksamheten ger enskilda personer möjlighet att uppmärksamma Folktinget på brister i myndigheters lagstadgade svenskspråkiga service. Folktingets mål är att under år 2023 behandla minst 100 anmälningar av personer som anmält brister i myndigheters svenskspråkiga service. På basis av dessa väljer Folktinget att behandla vissa fokusområden mer ingående.

Folktinget kommer att lägga extra vikt vid att såväl informera statliga bolag om deras språkliga skyldigheter, som att informera allmänheten om vilken språklig service de har rätt att få av de statliga bolagen.

Folktinget kommer under våren 2023 att lyfta upp språkskyddsverksamheten i en kampanj via sociala medier. Också i framtiden kommer Folktinget att lyfta upp lyckade exempel och lösningar via sociala medier.

Folktinget kommer att ordna språkskyddsseminarier. Inom ramen för seminarierna vill vi dels lyfta upp det arbete som Folktinget gör för att tydliggöra sitt arbete, dels informera myndigheterna om deras skyldighet att betjäna på svenska. Arbetet sker i samråd med bland annat justitieministeriet.

Den nordiska och internationella verksamheten

I enlighet med Folktingets strategi kommer Folktinget att fortsätta med sitt aktiva nordiska och internationella samarbete. De kontakter och samarbetsparter som initierats på nytt under förra verksamhetsperioden förstärks och utvecklas.

Den största enskilda satsningen under verksamhetsperioden är den internationella konferens om social- och hälsovård på minoritetsspråk, som Folktinget står värd för i samarbete med Network to Promote Linguistic Diversity (NPLD) och Coppieters Foundation. Konferensen ordnas på Hanaholmen i Esbo den 27–29 september 2023 med såväl inhemska som utländska talare.

Folktinget fortsätter även medverka i nätverket för språkliga minoriteter i EU.

Påverkansarbetet sektorsvis

Social- och hälsovård

Den 1 januari 2023 överförs ansvaret att ordna social- och hälsovård till välfärdsområdena. Folktinget kommer under 2023 att fortsätta bevaka genomförandet av social- och hälsovårdsreformen. Folktinget kommer fortsättningsvis att lägga fokus på att stödja de tvåspråkiga välfärdsområdenas beredning av den svenskspråkiga servicen och den tvåspråkiga förvaltningen som helhet. Folktingets arbete med VPS-gruppen (Vård på svenska) fortsätter.

Folktingets arbete med att stödja de två svenska specialuppgifterna, som tilldelats Egentliga Finlands välfärdsområde respektive Västra Nylands välfärdsområde, kommer att fortsätta under den kommande perioden.

Folktinget har under 2022 tillsammans med Kommunförbundet initierat ett nätverk för nationalspråksnämndernas presidier. Syftet med nätverket är att fungera som en plattform för utbyte av information, men även att bistå med stöd i nämndernas uppdrag. Arbetet med nätverket och kontakten till de förtroendevalda i de tvåspråkiga välfärdsområdena fortsätter.

Folktinget fortsätter arbeta aktivt för att förbättra tillgången till svenskspråkig vårdpersonal. En av åtgärderna fokuserar på tillgången till svenskspråkig vård för psykisk ohälsa, särskilt bland barn och unga. Vi fortsätter att bevaka frågor om utbildning av svenskspråkig vårdpersonal, däribland reformen av psykioterapeututbildningen. Folktinget arbetar också för att den svenskspråkiga utbildningen av läkare motsvarar behovet i samhället. I sitt påverkansarbete kommer Folktinget även att lyfta frågan om insamling av statistiska data med avseende på svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänster.

Folktinget publicerar våren 2023 en trespråkig ordbok (svenska-finska-engelska) som ett hjälpmedel för social- och hälsovårdspersonal med ett annat modersmål än svenska. Ett lanseringstillfälle ordnas under våren 2023.

Utbildning

Folktinget följer upp webinarier Nyckeln till framtiden – den svenskspråkiga skolan år 2040, som ordnades i oktober 2022. Vi sammankallar till rundabordsdiskussioner med representanter för centrala utbildningsaktörer i Svenskfinland och diskuterar framtidens utbildning med utbildningsmyndigheterna.

Folktinget fortsätter arbeta för en kvalitativ och jämlik utbildningsstig. Tillgången till kvalitativa och uppdaterade lärresurser är ett fokusområde. Folktinget medverkar till att en oberoende utredning om tillgången till lärresurser på svenska görs. Utredningen ska fungera som underlag för planeringen av åtgärder för att förbättra tillgången till svenskspråkiga lärresurser. Våren 2024 ordnar Folktinget ett seminarium om prognostisering av behovet av svensk-kunnig arbetskraft för arbetsmarknaden.

Folktinget verkställer inom ramen för Program för utveckling av det andra inhemska språket tillsammans med Svenska.nu och Språkambassadörerna ett samarbete för att öka medvetenheten om fördelarna av studier i svenska. Folktinget verkar för att det andra inhemska språket återinförs som obligatoriskt ämne i studentexamen. För att höja motivationen hos studerande att skriva svenska i studentexamen initierar Folktinget en diskussion med högskolorna om poängsättningen av svenska i samband med antagningen till högskolorna.

Folktinget informerar familjer med annat modersmål än svenska om nyttan av att välja den svenska skolstigen för sina barn bl.a. genom att förse moderskapsrådgivningar med pamfletten Ge ditt barn en gåva.

Folktinget verkar för att öka intresset för språkbadsundervisning.

Förvaltning

Ett insatsområde inom förvaltningen är fortsättningsvis bevakningen av inrikesministeriets reform av utbildningen inom räddningsväsendet och nödcentralsverksamheten. Det är av central betydelse att utbildningen av räddningspersonal och nödcentralsoperatörer som kan svenska ordnas regelbundet och tillräckligt ofta inom de tvåspråkiga områdena i landet.

Justitieministeriets utredare, professor Mikko Aaltonen, har haft till uppgift att bedöma konsekvenserna av omstruktureringen av tingsrätterna år 2019, med särskilt fokus på bland annat tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna. Folktinget ordnar en diskussion med justitieministeriets enhet för självstyrelse och jämlikhet kring Aaltonens slutsatser och bedömer hur resultaten kan användas i verksamheten.

Folktinget uppmärksammar särskilt språkliga konsekvensbedömningar i reformprojekt och lagberedningen också framöver. Därtill arbetar Folktinget för att myndigheter och rättsväsendet inför en systematisk språkplanering i sin verksamhet.

Folktinget följer med uppdateringen av lagstiftningen om digitala tjänster. Det är viktigt att förverkligandet av språkliga rättigheter ingår i lagen och beaktas redan från början i planeringen av digitala offentliga tjänster. Folktinget fäster också uppmärksamhet vid att personer som inte har förutsättningar eller möjligheter att använda digitala tjänster erbjuds likvärdiga tjänster på svenska och finska.

Ålands självstyre och enspråkigt svenska status har stor betydelse för Folktingets verksamhet. Som ett led i detta arbete ordnar Folktinget en lägesgenomgång av självstyrelselagen för Åland för Folktingets åländska ledamöter, Folktingets presidium och förvaltningsutskottets ordförande direkt efter riksdagsvalet i april 2023.

Folktinget har permanent representation i statens regionindelingsdelegation. Till delegationens uppgifter hör att ge utlåtanden om strukturreformer som omfattar områdesindelningar inom statsförvaltningen. I detta arbete ska konsekvenser för den språkliga indelningen beaktas, vilket ger Folktinget ytterligare möjligheter att påverka beredningen av strukturreformer i landet.

Integration på svenska

Nätverket för bildningsdirektörerna i de största tvåspråkiga kommunerna, som skapades 2021 för att stödja bildningssektorns möjligheter att främja integrationsmöjligheterna med svenska som första integrationsspråk, fortsätter med sin verksamhet. Folktinget och Kommunförbundets integrationsförening fortsätter samarbetet kring nätverket för integrationskoordinatorer i de tvåspråkiga kommunerna. Vi lyfter fram goda exempel på lyckad integration på svenska. Nationalspraksstrategin från 2021 slår fast att andelen invandrare som integreras på svenska ökar till att motsvara minst andelen svenskspråkiga invånare i kommunerna. För att detta ska förverkligas bör myndigheterna informera alla invandrare om möjligheten att välja svenska som första integrationsspråk.

Samarbetet mellan Folktinget och Bildningsalliansen kring integrationsfrågor fortsätter. Målet är att lyfta upp och synliggöra arbetet som görs inom Påverkansgruppen inom integration. Folktinget verkar för en tydligare koordinering av de finlandssvenska aktörernas arbete för att utveckla fungerande integrationsstigar på svenska.

Folktinget fortsätter att ordna de finlandssvenska integrationsdagarna tillsammans med Bildningsalliansen. Inom ramen för språkskyddsverksamheten är Folktinget i kontakt med integrationsmyndigheter.

Folktinget kommer att verka för att utbildningen av lärare inom S2 startar vid Helsingfors universitet under 2023.

Kultur och medier

Folktinget arbetar för ett mångsidigt kultur- och medieutbud på svenska i Finland. Vi följer kontinuerligt med utvecklingen inom det svenskspråkiga kultur- och mediefältet. Inom medierna följer vi speciellt med den snabba digitaliseringsutvecklingen av mediefältet.

Folktinget deltar i Helsingfors bokmässa under verksamhetsperioden.

Folktingets kampanjer och evenemang

Folktinget informerar om det svenska i Finland och synliggör Folktingets verksamhet. Kampanjen ”Folktinget i farten” fortsätter och genomförs både i svensk- och finskspråkiga miljöer. Folktinget ordnar webinarier och strömmade seminarier.

Folktingets kampanj för att lyfta upp goda insatser för det svenska i Finland skapades år 2020. Kampanjen ”Bra gjort – Folktinget tackar” fortsätter under 2023–2024. Målsättningen är att involvera Folktingets förtroendevalda i högre grad i arbetet. De förtroendevalda fungerar som en sammankopplande länk mellan sin kommun eller region och folktingskansliet i planeringen av olika evenemang.

Suomiareena

Folktinget deltar i Suomiareena i Björneborg som infaller den 27–30 juni 2023. Arrangörer för festivalen är MTV och Björneborgs stad. Målet är att ordna tre debatter och en mottagning för våra samarbetspartner. I planeringen ingår en paviljong där festivaldeltagare kan bekanta sig med vår verksamhet och där vi kan ordna mindre diskussioner. Folktinget erbjuder också möjligheten för andra svenskspråkiga organisationer att ordna program i paviljongen. Målet är att ge synlighet och sprida information om aktuella frågeställningar som Folktinget arbetar med samt att genom närvaron medverka till att det svenska i Finland syns och hörs i den finländska samhällsdebatten.

En utvärdering av Folktingets medverkan i Suomiareena görs under verksamhetsperioden.

Svenska dagen och Svenska veckan

Svenska veckan infaller den 6–12 november år 2023 och den 4–10 november år 2024.

Folktinget kommer att fortsätta satsa på en stor tv-sänd Svenska dagen-fest. Produktionen görs i samarbete med Parad Media och Svenska Yle. I anslutning till Svenska dagen ordnas en mottagning där bland annat förtjänstmedaljer delas ut. Mottagningen äger rum på Gr8 i Helsingfors och ordnas fredagen före Svenska dagen, alternativt samma dag som Svenska dagen.

År 2022 inleddes en satsning på att skapa större kännedom om Svenska dagen i svenskspråkiga gymnasie- och yrkesskolor, genom ett Svenska dagen-dialektquiz. Under åren 2023 och 2024 ska detta arbete fortsätta med ett nytt upplägg i skolorna. Projektet utvidgas eventuellt till finskspråkiga skolor och till högstadier.

Den svenska kulturveckan, Svenska veckan, firas i samband med Svenska dagen. Folktinget koordinerar programmet under Svenska veckan. Svenska veckan presenterar ett brett urval av kultur på svenska på ett tjugotal orter i Finland. Den främsta målgruppen är barn och unga. Förutom fysiska evenemang ordnas även digitala evenemang. Alla program publiceras på webbplatsen www.svenskaveckan.fi. Omkring 250 program per år arrangeras på orterna under denna vecka och evenemanget får stor synlighet på sociala medier och i lokala medier. Målet är att få med flera språkörer i kulturevenemanget Svenska veckan under de närmaste åren.

Metoderna för utvärdering av evenemang så som Svenska dagen-mottagningen, Svenska dagen-festen och Svenska veckan utvecklas. Målsättningen är att alla evenemang utvärderas och att informationen används för att bedöma hur väl målsättningarna för verksamheten uppfylls.

SNELLMANSGATAN 13 A, 00170 HELSINGFORS • TFN +358 9 684 4250
folktinget@folktinget.fi • www.folktinget.fi